

posljednjih 15 do 20 godina' na Kozari. U vrijeme vjeka bila je slovenska škola u Lazaretu ljuti tra u gospodskoj peti korničkih-irendanta, koji su uvijek nastojali, u njihov podkopaju obstanak ili bar da bi život otežavaju.

Njihovim spletkama a ponešto i svojom preznosću (jer ih se nije dostatno ču- b) pao je ponajviše žrtvom posljednji i no nadučitelj g. Bertok, koji je u školi vani kao rodoljub i organizator uživao među narodom dostatno ugleda i upliva. Ali baš radi toga poduzeli su koparski liberali, kojima su nasjele i školske ob- stoji, sve moguće proti njemu, da ga od- amo maknu. I uspjelo im je.

Njegovim odlaskom ostalo je mjesto iz- kazano, razpisan natječaj, stvorena od- ueralne talijanske občinske uprave u- kopru terna i predložena zemaljskom od- ru u Poreču. U toj terni nalaze se sve- sami mlađji natjecatelji, dočim su liberalci- se starije izključili.

Mi nemamo ništa proti mlađim drugo- jim, no uvidit će i sami, da je to čudan- postupak od strane ljutih nam narodnih- protivnika, koji su stare, vrstne i zaslužne- steje iz terne izključili, a njih na prva- mjesta stavili.

Jedan od njih trojice dobiti će stalno- no mjesto a mi mu ne želimo drugo- nego li samo to, da bismo mogli danas- uduinu, pet, deset itd. kazati: prevarili- smo se, nadučitelj u Lazaretu je u školi, i obitelji i u narodu posve zadovoljio- svojim zvanicnim i rodoljubnim dužnosti- ma. Bude li tako, nitko zadovoljniji od- nas.

Vjenčanje. 19. o. mj. vjenčao se u- Podgori kod Gorice vrlo čestiti učitelj i- rodoljub u Slumu, g. Jos. Sirotić sa- sjećicom Raf. Delpin, dosadanjem učitelji- kom u Roču. Bilo sretno!

Tom prilikom dao je g. Vinko Sepić- nadučitelj u Buzetu K 5 za Družbu.

Razne primorske viesti.

Prosvjedni sastanak u Trstu. Pros- voga četvrtku obdržavan je u „Sokolskoj“- tvorani „Nar' doma“ u Trstu prosvjedni- sastanak tršćanskih Hrvata i Slovenaca- stono ga je sazvalo političko društvo- „Edinost“ na pobudu tamošnjih Hrvata.

Na sastanku, koji bijaše vrlo dobro po- sjećen, govorili su slovenski prvaci gg. Mr. Wilfan i dr Ribaf a od Hrvata arhi- tekt g. Costaperaria. Svi govornici govo- rili su odlučno proti tiranskoj vladavini u- Hrvatskoj, osobito proti posljednoj neču- vjednoj osudi njekolicine mladića, koji su- proti ovoj vladavini reagirali.

Medjunarodni euharistički kongres- vršiti će se, kako bijaše već javljeno, naj- svečanijim načinom između 12. do 15. septembra u Beču. Milo nam je, što mo- zemo javiti, da se je također iz Istre- prijavio znatan broj vjernika, koji će- sudjelovati kod te redke i veličanstvene- svečanosti. U obhodu iz crkve sv. Stje- vana po Ringu itd. poći će za Svetotaj- tvom također Njeg. Veličanstvo car i- kralj u pratnji mnogobrojnih nadvojvoda, ministara i raznih državnih dostojanstve- nika. Preporučamo dakle onim, kojima je- bile moguće, da se prijave i da ne pro- uste ove riedke i krasne zgod te da su- djeluju sjajnom euharističkom kongresu.

Za roditelje! Na Susaku kraj Rieku- postoji internat č. sestara sv. Kriza, gdje- primaju na stan i hranu djevojčice, koje žele polaziti višu djevojačku školu ili- u licej. U samom pak internatu mogu- dobiti lekcije u njemačkom ili frances- kom jeziku, u ručnom radu i glazbi (gla- vuru i citari). Zavod nalazi se u nepo- dnoj blizini spomenutih škola, ima- an toga krasni i prostran vrt. Potraje- viesti glede pristojbe itd. pripravan je-

zavod na zahtjev podati. Adresa: Sestre sv. Kriza, Susak, Boulevard.

Družbino svieće „Zora“, „Vesna“ i „Danica“ koje proizvadjaju nagradjena tvor- nica Uiblein Beč, premda vrstni izvrsne i- cijene umjerene ipak ovaj Družbin proiz- vod ne nalazi prodaje, pa preporučamo- također našim trgovcima da drže i pro- davaju osim žigica i sapuna također i- Družbine svieće. Ovo isto vriedi i za- crkvene Družbine svieće za koje apeliramo- na rodoljublje našeg svećenstva. Iste- dobivaju se od troznice J. Kopac iz- Gorice.

Šestdesetgodišnjicu svoga života na- vršuje danas veleč. O. Stjepan Ivancić, trećoredac u samostanu svoga reda u- Zadru. Veleč. O. Ivancić poznat je u na- šim stranama ne samo kao odličan pro- povjednik nego i kao vrstan pisac i od- ličan branitelj naše crkvene svetinje, naše- drevne glagoljice. Mnogobrojnim čestitkama- prijatelja i štovatelja veleč. O. Stjepana- pridružujemo se i mi živom željom da bi- nam ga svevišnji još dugo uzdržao na- životu ziva i zdrava.

Natječajni oglas. Početkom I. polu- godišta školske godine 1912./13., imadu- se podijeliti dva državna stipendija za- Istru djacima pripadajućim kakvoj občini- istarske kopnine i to slušateljima prava- ili ljekarstva na c. kr. sveučilištu u iz- nosu od 315 kruna a kad ne bi bilo ta- kovih djaka, onda gimnazialnim učenicima- iste pokrajine, nu u manjem iznosu od- godišnjih 168 K.

Slušatelji ljekarstva donijeli će vlastno- podpisani, a kad bi bili malodobni, od- svog zakonitog zastupstva odobrenu i su- podpisanu obvezu, da će u slučaju ujedi- njenja stipendija nakon postignuća dokto- rske diplome najmanje 5 godina liječiti u- seoskim obćinama Istre ili da će u protiv- nom slučaju potpuno povratiti primljene- stipendijske iznose.

Natjecatelji na ovaj stipendij prikazati- će svoje molbenice c. kr. namjestništvu u- Trstu do 31. oktobra 1912. te ih obskr- biti krštenicom, svjedočbom o ciepljenju i- o siromaštvu, svjedočbom pripadnosti u- jednoj občini istarske kopnine, školskim- svjedočbama dvaju zadnjih polugodišta kao- i potvrdom predpostavljenog dekanata- glede zasluzbe stipendija sa strane natje- catelja.

Četrdesetgodišnjica knjižernoga ra- da. Dne 15 augusta navršilo se četrdeset- godina, odkad profesor učiteljske škole u- Zagrebu g. Dragutin Hirc svojim krasnim- perom i umom kao marna pčelica sabire- širim naše cijele domovine gljedog obita- vaju Hrvati ljepote i krasote njezine u- knjige, koje tad dariva narodu da ih njih- uci poznavati krajeve u kojima živu nje- gova braća. Taj marljivi nastavnik i pro- svjetitelj nije zaboravio u svom ogromnom- radu ni naše uče domovine Istre, te žaleć- što se nemožemo radi malog prostora po- zasluzi osvrnuti na uman i zamjeran knji- ževni rad tog riedkog hrvatskog spisatelja, zabilježiti ćemo barem nekoliko o radu- jubilarca, u koliko se uče naše Istre.

Službujuć u Bakru protao je profesor- Hirc cilu zapadnu Istru i opisao je god- 1891. uz slike u svom djelu „Hrvatsko- primorje“ (Opatija i okolici. Ika i Lovran. Na tjemenci Veće Učke. Biser-zrno stare- Liburnije [Kastav]. Str. 1.—32.). Godine- 1886. stampao je u „Narodnim Novinama“- „Putne uspomene iz Primorja i sa otoka- Krka“ u kojima je opisao Vrbnik i okolice, Novu Basku i Bažansku Dragu, otok- Koljuna, grad Krk i svoj put iz Njivica- na Rieku.

Godine 1903. i 1904. propulovao je- otoke Krk, Crea, Lotinj, Susak i Unije i- pribrao bogatu gradju za djelo „Kvarner- ski otoci“, koje je sa slikama opremio za- štampu, ali ere do sada nije našao naklad- nika, koji bi mu djelo stampao. Ljeta- protao je ponovno Crea, Susak i Unje i- ovo svoje djelo dopunio.

vo
L.
E
L.
Br
se
10
ob
na
sk
Vr
be
kli
po
vip
nil
ča

Jugoslavenska akademija štampa od svečara veliko znanstveno djelo „Revizija hrvatske flore, u kojem obradjuje kritički biljke naše cvjetane, pa i one iz hrvatskih krajeva Istre i sa kvarnerskih otoka a „Floru otoka Cresa, Suska i Unija“ štampati će ista Akademija do godine u posebnoj knjigi i onda će Kvarnerski otoci imati podpunu floru, floru Cresa napisanu „hrvatskim“ jezikom, dok su flore od otoka Krka i Lošinja po Tomasiniju i prof. Haračiću, pisane talijanskim jezikom.

Do godine, bude li od Boga zdravlja, obači će Dragutin Hirc u naučnu svrhu podporom spomenute akademije krajeve uz riekü Rašu i na tom putovanju boraviti dulje vremena.

Od jubilarca znamenit je politički članak „Naši jadi na kvarnerskim otocima“, štampan u „Obzoru“ g. 1893., u kojem opisuje živim bojama čuvenu i ustrajnu borbu protiv naših dušmana u Istri i po njezinim otocima, pa je u Malom Lošnju takovu borbu bolne duše i sam gledao.

Jubilarac proslavit će svoj 40 godišnji književni rad 17. travnja buduće godine na svoj 60 rođendan, pa se nadamo, da će ga se prigodom te riedke slave sjetiti i siromašna Istra, koju ljubi svim žarom svoje rodoljubive duše.

Dobri Bog dao jubilarcu krepko zdravlje i mnogo još godina obilazio u naučnu svrhu našu Istru, njezine otoke, školje i školjice.

Odpust iz vojničke službe. Svi vojnici, koji ove godine svršavaju vojničku službu, biti će otpušteni i stavljeni u pričuvu odmah iza svršenih vojnih vježba ili čim nastupe službu novaci. Po novom zakonu dobit će ove godine od svake regimente trajni dopust 32 čovjeka nakon dvogodišnje službe, ako se za to umoli, te se mora podučiti ta momčad, da će biti 1. aprila 1913. pozvani opet u službu.

Stanje vinograda u Istri. Profesor Portola u „Allgemeine Weinzeitung“ računa, da će se ove godine učiniti u Istri 450.000 hl vina, po prilici za 50.000 hl više od lani. Nu kako nam dolaze viesti sa raznih strana Istre, ako ostane ovako kako je sada, bit će toga i mnogo više. Kako ljetina vina u Istri kazuje ove godine dobro, pala je već znatno ciena istarskom lanjskom vinu, jer kmet treba prazne bačve za novo vino.

Stanje grozdja je dobro takodjer u Dalmaciji, Goriskom i Tirolu. U Hrvatskoj i Ugarskoj škodila je grozdju mnogo tuča i peronospora.

Gospodarski tečaj za mladiće. Poljodjeljski zavod u Poreču ili kako ono samo se nazivlje: „Istituto agrario Stazione sperimentale dell' Istria“ — razaslalo je prošlih dana natječaj za primanje mladića u dvogodišnji poljodjeljski tečaj, što će se držati počam od 4. novembra o. god. u Poreču u svojoj školi sa konviktom. Primaju se osobito sinovi posjednika rođjeni i nastanjeni u Istri, koji uz to posjeduju nekakvo već poljodjeljsko umjeće i znanje. Zahtjeva se dalje od mladića, da je dobrim uspjehom svršio pučku školu. Godišnja taksa iznosi K 300. Ali da zemaljski odbor olahkoti polazak ove škole i neimućnicima, razpisuje i podjeljuje nagrade od K 300 i 150. Prednost nagrade imati će onaj, koji bude pružio najbolje jamstvo, da će se baviti i nadalje gospodarstvom na svojem posjedu. — Molbe do 30. septembra.

Ovoliko vadimo iz proglašava ravnateljstva zavoda za ravnanje časim mladicima, koji bi željeli na rečeni tečaj. Istina, proglaš tuži glede naukovnog jezika škole, tuži o znanju jezika, ali mi znamo, da gospoda talijanska u Poreču razumjevaju sasna naravnim, da je tu sve talijansko i da tako mora ostati. No buduć taj zavod uzdržava čitava Istra, dakle Hrvati i Slovenci, buduć „juntine“ podpore jeru takodjer talijani i našega naroda, bilo bi dakle pravo da se primaju u zavod i si-

novi hrvatsko-slovenskih roditelja budu podučavani u njihovom materinskom jeziku. Deder neka naši mladići kumoliti za primitak u zavod, te glede tične podpore, da vidimo, kakve će sreće.

Franina i Jurina.

Jur. Frane, ča je istina, da je u Materici zabranila umagijska podestarija zid oko škole?

Fr. Ma kad si i ti to oserval, ja ću ti pravu istinu reći, da ona liberalna umagijska podestarija bi se htela preveć pokazat ljudima, da ima tu foreu, a to svaki slep vidi. Kompare moj, to ne importa nič, ako oni slepi imaju tu foreu, ma će prit vrat kad ćeju svu svoju foreu zgubit, oni eskeplij, u Pazinu, Buzetu i drugdje; pa ćeju onda naši ljudi u rukama škare i sukno, s kojim će rezat po pravici, a onim ćeju liberalima oko za oko, zub za zub.

Jur. Ja ne razumem, zađ ne puste liberali zidat zid oko škole, pa ne bi bilo lepo i za školu, a još za selo (vilaj), ma njima je lep on novi giardin u Umagu, ki plaćaju komunisti za njihov, a ne za svoj divertiment, a sada bi hteli, da plaća ona fabriku pomidora. Oni liberali bi hteli, da budu još oni naši Mteračani i Lovrečani, a i drugi, ser i skovace njihov, ma je prošlo vreme, kad ne ćemo već pustiti, oni Talijani liberali, po jeziku, a po krvi, delaju ča ćeju.

Fr. Kompare moj, a ča nisi ti još čul od te?

Jur. Forsi pensas o Mitovićevoj ulici u svetoj Luciji blizu Porteca kadi će se na 15. otvorit druž slovenska škola.

Fr. To je već stara stvar, Jure mojt kući zna čela Istria, jer je jurnale.

Jur. A, ai sad znam, ča se je dogodilo Lovrečici, kad su došli ona dvopodestarije sa žandarmom, ki su mali delo samo za pol ure. Ma bili jadni, ča im je bila kurta feritiva. Frane, povej mi, ki grad lep, malu kuću pred talijansku školom?

Fr. Ča nisi čul, da su oni liberali pensas da će to bit hrvatska škola, a i tamo, manovali zidaju Vizintinovu kuću.

Jur. Pa da se nebi čovek nasmel s talijanskim liberalima, ki su i fermal delo za hrvatsku školu kad tamo, su fermal Vizintinovu kuću. Ha, ha, ha.

Fr. Lovranski izdajica se je još jedan ponesnažil.

Jur. A kada zlođeja?

Fr. Va trščanskem „Abreite“.

Jur. Je mu se pak ča travinjalo?

Fr. Oprali su ga bez sapuna.

Jur. Pak?

Iznajmljuje se više stanova od jedne sobe, kuhinje, voda i plin u kući, parketi u sobama, nova kuća, kraj hrvatske škole na Kastanjeru, ulica Lemebr. 9.

Olovke glasoviti, budjevački, proizvođač izvod tucet 40 br. Na malo ca. 80-96 helera. Trgovci zasluže 50%. Uzorki: 30 tuceta na izbor, jedrovinja, 6-uglasti, također crnilaste olovke K 12. Dobije se kod Adolfa Weber, Budjevice (Češka) br. 143.

Škrinje (kišto) prodaju se u tiskari Laginja i dr., Pula, ulica Giulia 1.

Švelja za bijelo rublje i ženska odjela preporuča se slavenskim obiteljima Pule. Adresa u uredništvu.

Uložne knjižice za „PÖELICU“ mogu se dobiti u tiskari Laginja i dr., Pula.

OLOVKE u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u tiskari Laginja i drug. u Puli ulica Giulia 1. uz cenn od 2 do 10 para.

ANT. RADIG (SPALATO)
Naučica DALMAT. ZLATARIJA
Ilustrovane cjenike šalje besplatno.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.
Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.
Direktna poslužba u dom i u javno lokalce.
Prodaja svakovrtnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

Petrove kaptijice.
Dovoljno vis. kr. zem. vlade stavljeni su promet lijek najnoviji i po liječničkim stručnjacima prekušan protiv svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i sluznica.
Sastavljen je od samih svježih sokova, biljka korenja, te se preporuča svakome, koji boluje od slabe probave, raznih boli i grčeva želudca i u crijevima. Pomaže svakom u protu slaboj probavi, mučnini, kroničnom kastru želudca i crijeva. Umiruje živce i okrepiluje cijeli organizam.

FR. SULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica 2.

■ SVOJ K SVOMU! ■

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA i DR.

ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1.

preporuča se za tiskarske, knjigoveške i galanterijske radnje.

Solidna izradba pečata iz gume.

Imade u zalihii tiskanice i knjige za p. n. občine, crkve, škole i odvjetnike, posuđilnice i konsumna društva, trgovačke knjige, pisanske za škole, kao i sve pisarske i risarske potrebština.

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTEVAJTE POSVUDA
:: NASE IGRAĆE KARTE ::

„PRIMORKA“

PRODAJU SE U TISKARI, PAPIRNICI I KNJIGOVEŽNICI LAGINJA i dr., PULA.

Od 1878! Posvuda čuveni glasoviti obiljubljeni domaći liak. Kod većih naručbi znatan popust.

Ljekarnika A. THIERRY-a balsam
Jedino pravi sa zelenom duvnom kao zaštitna marka.

Thierry-ova jedino prava conifolijaka mast

Svako patvaranje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zavaravajućom markom prognozi se kazneno po sudu i strogo kazni. — Djeluje muklosti, katara grla, prsobolja, bolesti pluća, kašlja, izbacivanja probolosti želudca, upalo jetara i sluznice, pomnjanje stolice, zubobolje i li 1 vel. posebna boca K 5.60

Thierry-ova jedino prava conifolijaka mast sjegurna i stalna lijekovnog djelovanja kod rana, oteklinja, ozleđa, upala, abscesa, odstranjuje sva strana tjelesa, koja su došla u tijelo pa često predusretne operacije, koje su sa bolima skopčane, lijekovita kod još tako starih rana, 2 posude stoje K 5.60.

Ime: Ljekarna „K. Angelo-Savara“ A. THIERRY-a u PREGRADI, Hrvatska. — Dobira se u svim većim ljekarnama. Na veško u ljekarn. drogerijama.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,
uljarski strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najjeftinije izradjeni, priredjeni za svako tlo.

Mnoga poduzeća po nama uređena u prometu.

Fondne, proračuni na zahtjev budava i bes potarino od tehničke poslovnice

EMANUEL I OSKAR KRAUS,
TRST, Via San Nicolò 12b.

Dobivaju se podgune opreme za sva obrtnička i industrijalna poduzeća.
Dopisivanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

Austro-hrvatsko
porebrodarsko društvo na linijama u Puntu.
Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravništvo na Rieci, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red
vrijedi od 1. travnja 1912. do opoziva.
Pruga: Punit-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne				po podne
5.—	odl.	VRJUNAT	dol.	4.50
5.16	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.		dol.	4.25
6.15	dol.	Glavotok	odl.	3.40
6.20	odl.		dol.	3.35
6.50	odl.	Malinska	odl.	3.0
7.—	odl.		dol.	2.55
7.45	dol.	Omišalj	odl.	2.10
7.50	odl.		dol.	2.—
8.45	dol.	RIJEKA	odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Rijekama i Torkolama.
Pruga: Rijeka-Nerezine.

Poned.	Četvrt.	Postaje	Utork.	Petak
prije podne	prije podne		po podne	po podne
10.15	7.35	VRJUNAT	6.—	5.—
10.50	8.10	Opatija	4.25	4.25
11.—	8.20		4.15	4.15
12.20	9.40	Belj	2.55	2.55
12.30	9.50		2.45	2.45
1.20	10.40	Merag	1.55	1.55
1.30	10.50		1.45	1.45
2.10	11.30	Krk	1.05	1.05
2.20	11.40		12.55	12.55
	1.40		prije podne	prije podne
	1.20	Baskanova	11.25	11.25
	2.30		11.15	11.20
	2.40	Lopar	10.10	—
4.20	3.40		10.05	—
4.30	3.40	Rab	9.25	9.05
4.55	4.25		9.—	9.—
5.—	4.30	Lun	8.25	8.25
6.10	5.40		8.30	8.30
6.20	5.50	Velj Lošinj	7.20	7.20
6.30	6.—		7.10	7.10
6.40	6.10	Mali Lošinj	7.—	7.—
7.80	7.—	NEREZINE	6.50	6.50

Uvjeto pristajanje u Puntu i St. Bački
Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Rab

Svaki Srijeda	Svaki Subota	POSTAJA	Svaki Srijeda	Svaki Subota
prije podne	prije podne		po podne	po podne
7.35	10.15	VRJUNAT	7.20	9.—
8.10	10.50	Opatija	6.45	8.25
8.20	11.—		6.25	8.15
8.35	11.15	Lovran	6.20	8.—
8.40	11.20		6.10	7.50
12.30	3.10	Rab	2.30	4.—

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinjvili

Svaki Nedjel.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Nedjel.
prije podne				po podne
7.55	odl.	VRijeka	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.20	odl.		dol.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.40	odl.		dol.	8.10
1.35	dol.	LOŠINJVI	odl.	8.20

Uvjeto pristajanje u Malomlošnju i Luka sv. Martina.
Pruga: Baška-Punit-Rijeka.

Svaki Utorak i Četvrt. Nedjel.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Utorak i Četvrt. Nedjel.
prije podne				po podne
8.45	odl.	VRijeka	dol.	6.10
4.45	dol.	Punit	odl.	5.—
5.—	odl.	Rijeka	dol.	4.50
8.45	dol.		odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Starj Bački.
Pruga: Vrbač-Sv. Marak-Sisak-Crikvenica

Svaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJA	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne				po podne
4.30	odl.	VRijeka	dol.	4.30
4.45	dol.	Sv. Marak	odl.	4.15
4.50	odl.		dol.	4.10
5.20	dol.	Sis	odl.	3.30
5.40	odl.		dol.	3.20
6.—	dol.	Crikvenica	odl.	3.—

Pruga: Crikvenica-Rijeka.
Svaki utork

6.15 pr. p. odl. Crikvenica . . . dol. 2.45 po p.
pr. p. dol. Rijeka 8.51 . . . odl. 12.45 po p.